

87. MATEŘSKÁ ŠKOLA PLZEŇ

KOMENSKÉHO 46

příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Cesty blízké i daleké“

aneb najdi cestu, vyber směr,

to nejlepší máš na výběr...

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- LOKALITA ŠKOLY
- HISTORIE ŠKOLY
- CHARAKTER BUDOVY A OKOLÍ
- KAPACITA ŠKOLY, POČET TŘÍD A JEJICH USPOŘÁDÁNÍ
- DALŠÍ VYUŽÍVANÉ PROSTORY

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- VĚCNÉ PODMÍNKY
- ŽIVOTOSPRÁVA
- PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY
- ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ CHODU MŠ
- ŘÍZENÍ MŠ
- PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ
- ZAPOJENÍ RODIČŮ
- PODMÍNKY PRO SPOLUPRÁCI SE ZÁKLADNÍ ŠKOLOU
- PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
- PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH
- JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA
- PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLADŠÍCH 3 LET

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY A TŘÍD
- VĚKOVÉ SLOŽENÍ DĚTÍ, ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO TŘÍD
- KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ
- ZAMĚŘENÍ A CHARAKTERISTIKA TŘÍD
- DALŠÍ AKTIVITY MŠ
- DEN V MŠ

5 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- CÍLE PROGRAMU NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY
- FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ NAŠEHO PROGRAMU
- PLÁNOVÁNÍ, TŘÍDNÍ PLÁNY
- FILOSOFIE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY

- CESTY K ČLOVĚKU
- CESTY BEZPEČÍ
- CESTY POZNÁNÍ
- CESTY BLÍZKÉ I DALEKÉ
- CESTY RADOSTI

7 SYSTÉM HODNOCENÍ A EVALUACE

- CÍLE EVALUAČNÍHO SYSTÉMU
- HODNOCENÍ NA ÚROVNI ŠKOLY
- HODNOCENÍ NA ÚROVNI TŘÍDY
- SEBEHODNOCENÍ HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍCH VÝSLEDKŮ U DĚTÍ

8 PŘÍLOHY

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:	
Oficiální název:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název:	„Cesty blízké i daleké“
Odpovědná osoba ŠVP:	Bc. Jiřina Přerovská
PŘEDKLADATEL:	
Název školy:	87. mateřská škola Plzeň, Komenského 46
Právní forma:	příspěvková organizace
Adresa školy:	Komenského 46, 323 00 Plzeň
Identifikátor:	600 069 257
IČO:	70 941 289
Ředitelka školy:	Bc. Jiřina Přerovská
Kontakty:	724 158 413 377 520 385
ZŘIZOVATEL ŠKOLY:	
Adresa:	Statutární město Plzeň Náměstí Republiky 1 323 00 Plzeň
Výkon zřizovatelských funkcí:	Rada městského obvodu Plzeň 1 MO Plzeň 1, alej Svobody 60, 323 00 Plzeň
TYP MATEŘSKÉ ŠKOLY:	státní, s celodenním provozem
ŠKOLA SDRUŽUJE:	mateřskou školu školní jídelnu
KAPACITA MŠ, POČET TŘÍD:	kapacita - 224 dětí v provozu je 8 tříd MŠ počet pedagogických zaměstnanců MŠ – 22 z toho asistentů – 5 počet provozních zaměstnanců MŠ - 13
PROVOZNÍ DOBA MŠ:	6:00 - 16:30 hodin

2) CESTA K NÁM aneb OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

○ LOKALITA ŠKOLY

Naše mateřská škola je umístěna v lokalitě severního předměstí Plzně - Bolevec, v centru sídliště Lochotín. Budova školy je sice uprostřed sídliště, ale v blízkém dosahu Košuteckého parku. Typické „panelákové“ sídliště se zde mění v komplex rodinných domků a vilek se zahrádkami. Nedaleko školy se rozprostírají Bolevecké rybníky, leží starý Bolevec... **Dostupnost:** MHD: tramvaj č. 1, 4, autobus č.30.

○ HISTORIE ŠKOLY

Mateřská škola byla otevřena v roce 1980 jako sedmitřídní mateřská škola panelákového typu uprostřed lochotínského sídliště.

V současné době má škola v provozu osm tříd pro děti ve věku 2–7 let. Po stavebních úpravách byla otevřena v roce 2016 třída pro děti ve věku od 2 do 3 let.

○ CHARAKTER BUDOVY A OKOLÍ

Areál MŠ je komplexem čtyř dvoupodlažních typizovaných pavilonů propojených uzavřenou chodbou. Na jednom podlaží každého pavilonu se vždy nachází třída, do které se vstupuje ze šatny dětí. Z každé třídy je vstup do umývárny a sociálního zařízení se sprchovým koutem a do přípravné kuchyňky školního stravování. Prostor třídy je vyhrazen hram a spontánním aktivitám dětí, výtvarnému tvoření, realizaci experimentů a pozorování v rámci denní vzdělávací nabídky, odpoledním nespacím aktivitám apod. Herna slouží jak volným hram dětí, tak činnostem v průběhu dopoledních vzdělávacích bloků a k pohybovým aktivitám dětí. V poledních hodinách se herny využívají k odpočinku dětí, neboť pavilony nemají typizované stálé ložnice. Na herny tříd v přízemí navazují terasy. Ty jsou, až na terasu třídy pro nejmladší děti, ještě v původním stavu a nezastřešené.

Součástí komplexu MŠ je také hospodářský pavilon, ve kterém jsou situovány:

- kanceláře ředitelky školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí školní jídelny, školnice a školního asistenta
- školní kuchyně
- sklady
- technické zázemí včetně prádelny
- místnost s keramickou pecí
- šatny a zázemí provozních zaměstnanců
- tělocvična MŠ

V obou třídách 1. pavilonu jsou děti vzdělávány podle vzdělávacího programu Začít spolu.

V ostatních třídách probíhá vzdělávání podle Rámcového vzdělávacího programu pro MŠ.

K objektu přináleží členitá školní zahrada osázená stromy a keři, je vybavená herními a zahradními prvky, pískovišti pro děti. Rozvoj zahrady je prioritou do budoucna. Je místem, které slouží nejen volné hře a pohybovým aktivitám, ale také místem vzdělávacím a prostorem, kde se setkáváme s rodiči při společných akcích. Naší snahou je v co nejširší míře vtáhnout rodiče a partnery školy do rozvoje zahrady a jejího zvelebování.

○ KAPACITA ŠKOLY, POČET TŘÍD A JEJICH USPOŘÁDÁNÍ

Kapacita školy – 224 dětí.

MŠ disponuje **8 třídami**.

Vždy dvě třídy umístěné nad sebou mají **společný hlavní vchod**.

Třídy jsou propojeny **vnitřní spojovací chodbou**.

O pohodu a příjemné prostředí se stará **17 učitelek, včetně ředitelky, 5 asistentek pedagoga a 13 provozních zaměstnanců**.

○ DALŠÍ VYUŽÍVANÉ PROSTORY

K objektu přináleží školní zahrada osázená stromy, keři a vybavená herními a zahradními prvky.

3) JAKOU CESTU DĚTEM NABÍZÍME...aneb PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

○ VĚCNÉ (MATERIÁLNÍ) PODMÍNKY

Třídy i herny umožňují dětem vytvářet si různé koutky na hraní a tvořivou činnost. Pomůcky, hračky, výtvarný materiál si mohou děti volně vybírat.

Hračky i učební pomůcky jsou zdravotně nezávadné, bezpečné, při jejich doplňování dbáme na jejich estetiku, rozmanité využití, funkčnost, v neposlední řadě pak i vhodnost materiálu.

Pavilony nemají typizované stálé ložnice. Lehátka jsou umístěna za mobilní zástěnou v herně, lůžkoviny se nacházejí ve stejné části herny jako lehátka v úložných prostorách k tomu určených. Tuto skutečnost vnímáme jako omezující především kvůli realizaci projektů dětí (stavby při ranních hrách, prostorové výrobky větších rozměrů, kulisy apod.), v neposlední řadě také kvůli hygienickým činitelům (větrání ložního prádla) a každodenní obtížné manipulaci s dřevěnými konstrukcemi lehátek. I přesto prostor tříd i heren vyhovuje skupinovému i individuálním aktivitám a spontánním i řízeným činnostem s možností skupinové práce dětí. Součástí herny je vždy je piano, PC, na všech pavilonech je možné připojení k Wi-fi síti. Ve třídě 4. A mají děti ke vzdělávacím aktivitám k dispozici multimediální mobilní katedru Sweetbox od prosince 2020. Od ledna 2021 je v herně 2. A nainstalována interaktivní tabule, ve třídě 1. B interaktivní panel, od září 2023 je ve třídě 3. A interaktivní stůl.

Nábytek je ve většině tříd moderní, vyhovující antropometrickým požadavkům, na 2. pavilonu se nachází ještě nábytek původní, zkompletovaný z ostatních tříd školy. Podle finančních možností školy, se budeme snažit o výměnu stávajícího nábytku za nábytek nový.

Keramická pec umístěná v hospodářském pavilonu slouží učitelkám k vypalování výrobků pro děti a také za účelem výzdoby interiéru MŠ. V hospodářském pavilonu se nachází také tělocvična, která byla vybudována v roce 2022 z původního wellness.

Na výzdobě tříd, šaten dětí, chodeb, ale i vstupních prostor, se děti podílejí učitelky, využíváme také pomoc rodičů, která je pro nás velmi přínosná. Od rodičů díky jejich nápadům čerpáme spousty inspirace.

Součástí tříd v přízemí jsou také terasy. Terasa nově vybudované třídy pro nejmladší děti je opatřena nášlapným povrchem. Ostatní terasy jsou ještě v původním stavu.

Rozlehlá zahrada slouží ke hrám dětí. Součástí jsou pískoviště, herní prvky, v háječku u 2. pavilonu se vzrostlými jehličnatými a listnatými stromy jsou umístěna krmítka pro ptáky, na toto místo se soustředí výtvoři rodičů z přírodnin, rozšiřujeme ho postupně přírodními a herními prvky.

Vnitřní i venkovní prostory, které jsou předmětem kontrol i revizí, splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Vstup do budovy školy je monitorován, učitelky využívají zabudovaných zvonků s videotelefonem.

○ ŽIVOTOSPRÁVA

Protože zdravý životní styl je v současné době již přirozenou součástí života jak v rodině, tak v mateřské škole, je v našem zájmu dbát na zdravý vývoj dětí. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání poskytuje širokou nabídku vzdělávacích činností a aktivit v rámci jednotlivých oblastí tak, aby byly pro děti pestré a rozvíjely je po všech stránkách. Děti jsou jejich prostřednictvím vedeny k základním návykům zdravého životního stylu. Tento program zároveň upozorňuje na případná rizika, se kterými se při vzdělávání můžeme setkat, a jasně stanovuje, jak se jim nejlépe vyvarovat.

Strava, pitný režim

Naším cílem je nastavovat, posilovat a upevňovat základy zdravého životního stylu v oblasti stravování i v běžném životě třídního společenství a školy.

Snažíme se dětem v plné míře poskytovat pestrou, plnohodnotnou a vyváženou stravu, která odpovídá zásadám správné výživy. Denním doplňkem ranních svačin jsou dopolední sebeobslužné ovocné nebo zeleninové mísy.

Jídelní lístek je zveřejněn na webových stránkách školy s přehledem alergenů. Je zde také umístěno osvědčení o naplňování podmínek projektu STOP dětské obezitě, který usiluje o snížení spotřeby bílého rafinovaného cukru, snižování energie potravin a nápojů, snižování množství soli a zvyšování množství vlákniny v jídelníčku.

Mezi podávanými pokrmy jsou dodržovány dané intervaly. Organizace dopolední svačiny je podle věku dětí zpočátku kolektivní, postupně se snažíme o svačinu průběžnou, při obědě, podle individuálních dovedností a schopností, děti používají příbor. Děti do jídla nejsou nuceny. V tomto ohledu se snažíme hovořit s rodiči a řešit jednotný postup při působení na děti v oblasti přiměřených stravovacích návyků.

Plně respektujeme stravovací výjimky případně stravovací omezení dětí, které by mohly ohrozit jejich zdraví. Děti, které mají částečné zdravotní omezení, se stravují s vyloučením potravin, které jsou pro ně nevhodné. Učitelé zpravidla obědvají společně s dětmi a poskytují jim přirozený vzor.

Snažíme se o klidné a pohodové stolování, úpravu jídel, dbáme na kulturu stravování.

Pitný režim je sebeobslužný, je důležitou součástí programu školy, celodenního režimu včetně pobytu venku. Batůžky s umělohmotnou lahví od jara do podzimu jsou dlouhodobou potřebou pobytu venku. Termonádoby s ovocnými nebo bylinnými čaji mají děti ve třídách celodenně k dispozici. Doplňkem pitného režimu je voda.

Vážné alergie na potraviny jsou řešeny po domluvě s vedoucí školní jídelny. Alergeny jsou značeny u každého pokrmu na jídelním lístku, který je umístěn na nástěnkách ve vstupních prostorách pavilonů a na webových stránkách školy.

Čištění zubů dětí probíhá po obědě, postupně tak, jak děti dojdají. Organizaci plynulého přechodu ze třídy do umývárny a poté k lehátku zajišťují učitelky. Před odpočinkem si děti čistí zuby. Mají k dispozici svou vlastní pastu. Kartáček dostávají vždy na konci týdne k vyčištění domů.

Odpočinek po obědě přizpůsobujeme individuálním potřebám dětí. Vzhledem k prostorovým podmínkám a nutnosti úklidu tříd jsou nespací klidové aktivity zařazovány po relaxačním odpočinku s pohádkou. Nikdy nenutíme dítě násilím k odpočívání, ale dítě má mít možnost usnout !!!

Rodiče přivádějí děti v doporučené ranní době s ohledem na stravování. Změny v příchodu dětí omlouvají rodiče po domluvě s třídními učitelkami individuálně a podle pravidel stanovených ve Školním řádu.

Pravidelnost a pružnost organizace

Proto, aby se děti cítily bezpečně, je potřeba pravidelnosti a určitého řádu. Proto i organizace dne v MŠ svůj řád má, je však flexibilní k některým změnám, které mohou nastat.

Pro dítě je důležité opakování a pravidelný rytmus, proto se snažíme chod tříd nezatěžovat nadměrným množstvím aktivit, které tento rytmus narušují. Bohužel ne vždy toto lze dodržet. Umožňujeme dětem pracovat svým tempem a činnost dokončit v době jiné, každý má své tempo, nejsme všichni stejní.

Dostatek pohybu a pobyt venku

Ve třídách mají děti k dispozici prostor, ve kterém mohou, za splnění některých podmínek zajišťujících bezpečnost dětí, uspokojovat svou individuální potřebu spontánního pohybu. Kromě tříd děti pravidelně využívají k pohybovým aktivitám tělocvičnu MŠ.

Denně je zařazováno zdravotní cvičení (rozcvička) nebo pohybová improvizace, pohybové aktivity v průběhu ranních her a činností, motivované cvičení a řízené pohybové aktivity. Děti předškolní budou opět navštěvovat tělocvičnu Bolevecké ZŠ, která jim nabízí dostatek prostoru, náradí a náčiní.

Při pobytu venku jsou dětem nabízeny další pohybové aktivity, jak ve volné přírodě, tak na školní zahradě.

Děti jsou denně dostatečně dlouhou dobu venku, výjimkou jsou pouze velmi nepříznivé klimatické podmínky. Jejich sledování, zejména v zimních měsících, je povinností školnice ve spolupráci s ředitelkou školy.

V letních měsících se plánované činnosti přenášejí ven v dopoledních i odpoledních hodinách.

Zdravý životní styl

TOMU, KDO SE HÝBE A KDO ZDRAVĚ JÍ, JE V POHODĚ A DOKÁŽE SE S RESPEKTEM CHOVAT K OSTATNÍM I K PŘÍRODĚ, CESTA JAKO VODA UTEČE.....

Kompetence předškolních dětí podle domén zdravého životního stylu

Cílem výchovy v této oblasti je dovedení dětí k **samostatnosti a odpovědnosti**.

Samostatnost znamená, že děti dokáží obsloužit samy sebe (např. přípravou jednoduchých pokrmů, organizací míčové hry apod.).

Odpovědnost znamená, že se děti dokáží rozhodnout podle zásad zdravého životního stylu a své rozhodnutí prosadit (s respektem k ostatním a okolí).

Nadměrně ochranný přístup, ať už rodičů nebo MŠ a dalších institucí, často znemožňuje dětem, aby zkoušely, chybovaly a přijímaly rozhodnutí a jejich důsledky v reálných situacích. Pro učení však děti potřebují dostatek příležitostí.

S dětmi v oblasti zdravého životního stylu směřujeme k tomu, aby na konci předškolního vzdělávání dosáhly v níže uvedených oblastech stanovených kompetencí:

Zdravá výživa

- dokáže vysvětlit rozdíl mezi surovinou a potravinou
- pojmenovává složení jídelníčku podle potravinové pyramidy
- v závislosti na jídelníčku ve školce vhodně doplňuje osobní (rodinný) jídelníček a vybírá potraviny
- podílí se na plánování jídelníčku a přípravě jídla ve školce a/nebo rodině

Zdravý pohyb

- rozumí tomu, proč má vykonávat pohybové aktivity s různým stupněm náročnosti
- vědomě vyhledává vhodné (adekvátně náročné a pestré) pohybové aktivity
- s podporou dospělého dlouhodobě sleduje vývoj své tělesné zdatnosti
- podílí se na rozhodování o skladbě pohybových aktivit ve školce a s rodinou

Vnitřní pohoda

- dokáže vyjádřit, jak se cítí
- dokáže požádat o podporu a pomoc, vyjádřit souhlas či nesouhlas
- vědomě si vybírá kamarády a situace, které prožívá s druhými, podílí se na tvorbě pravidel
- vyjadřuje tvůrčím způsobem svou originalitu, dává a přijímá zpětnou vazbu

Zdravé prostředí

- dodržuje základní hygienické a bezpečnostní návyky
- dodržuje základní environmentální zásady a přizpůsobuje své chování prostředí, ve kterém se nachází
- vyhledává podnětné prostředí a kontakt s přírodou, je si vědom/a důsledků svých činů v koloběhu života
- podílí se na tvorbě prostředí, formuluje estetická, etická a environmentální pravidla a opatření

○ PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Prioritou je pro nás všechny usnadnit dětem nově nastupujícím období adaptace.

K dětem přistupujeme individuálně na základě pohovoru s rodiči (při schůzce rodičů), poté při vlastní adaptaci dětí.

Snažíme se a vytváříme prostředí jistoty a spokojenosti dítěte tak, aby třídní společenství bylo pro děti přátelské s klidnou a pozitivní atmosférou, do kterého budou zpravidla rády přicházet a ve kterém se budou cítit spokojeně a bezpečně.

Snažíme se o podporující prosociální pedagogický styl, empatickou a efektivní komunikaci.

Vedeme děti ke zdvořilostním návykům, ohleduplnosti vůči ostatním, pomoci druhým, společně postupně upevňujeme pravidla vzájemného soužití.

Pozornost věnujeme neformálním problémovým vztahům dětí a citlivě je ovlivňujeme s cílem předcházet projevům dětské šikany a jiným sociálně patologickým projevům u dětí ve spolupráci s rodinou.

Je pro nás velmi důležité přátelství nejen mezi dětmi navzájem, ale také rozvíjení přátelství a kladných vztahů mezi dětmi a personálem školy. Důvěra, ohleduplnost, empatie a slušnost jsou základními předpoklady pro příznivou atmosféru ve škole. Uvědomujeme si, že jsme tu všichni pro děti a chováme se k nim jako k rovnocenným partnerům. Hodnotíme jejich úspěchy, radujeme se z jejich pokroků. Přiznáme nahlas své chyby a slabé stránky. Děti to ocení a naučí se od nás to samé.

Rodiče mají aktivní přehled o dění ve třídě, o svém dítěti: mohou vstupovat denně do tříd, mají možnost účastnit se pravidelných výchovně-vzdělávacích konzultačních hodin podle zájmu a potřeby, zúčastňují se společných aktivit třídy.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, bez zvýhodňování.

Vzdělávací nabídka vychází ze zájmu dětí, jejich schopností, dovedností a možností, podporujeme zdravou soutěživost, nepodporujeme školské metody.

○ **ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ CHODU MŠ**

Organizačním dokumentem je Školní řád, který stanovuje a konkretizuje provoz a vnitřní režim školy, organizaci vzdělávání, předkládá práva a povinnosti dětí a rodičů/zákonných zástupců/ a další důležitá ujednání s přihlédnutím k místním podmínkám uplatňovaným 87. MŠ.

Součástí tohoto závazného dokumentu pro rodiče a všechny zaměstnance školy jsou i pravidla povinné předškolní docházky a dětí s OŠD.

Školní řád je závazným dokumentem pro rodiče/zákonné zástupce/ a všechny zaměstnance 87. MŠ.

Provozní doba

Provozní doba MŠ je od 6:00 do 16.30 hodin.

Děti se v MŠ scházejí nejpozději v 8:00 hodin.

Denní režim

Denní řád jednotlivých tříd je dostatečně pružný, s možností průběžně reagovat na aktuální potřeby.

Časové rozvržení denního programu je orientační, závisí na věkové skupině dětí a umožňuje učitelce pružně reagovat na neplánované situace, náladu dětí, počasí a podobně, pokud děti vyžadují hru déle, ponecháme jim čas na dokončení. To platí i v ostatních činnostech. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Vyváženost aktivit

Pedagogové usilují o to, aby poměr činností řízených i spontánních byl vyvážený, děti měly dostatek času pro spontánní hru, byly podporovány ve vlastní aktivitě, experimentování. Vytvářejí dětem podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Ve třídách 1. A a 1. B se děti vzdělávají v centrech aktivit podle programu Začít spolu.

Dětem je také umožňována dle potřeby i možnost soukromí, relaxace – např. při brzkém ranním příchodu, citlivě se přistupuje k dětem uzavřenějším, nezvyklým na kolektiv dětí – pozvolna jsou do něj začleňovány, mají možnost spontánní hry.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Respektování individuálních potřeb dětí

Respektujeme individuální tempo dětí a umožňujeme jim dokončit činnost, hru, případně umožníme ve hře pokračovat.

Výsledky konstruktivních her mají možnost si děti vystavit.

Vzhledem k zájmu rodičů o umístění dětí do MŠ nelze dodržovat předepsané počty dětí ve třídě. Na základě výjimky stanovené od zřizovatele máme ve třídách snížený počet dětí, a to následovně:

PAVILON	TŘÍDA	VĚK DĚTÍ	POČET DĚTÍ
I	A	3-7	22
	B	3-7	22
II	A	3-5	21
	B	5-7	23
III	A	4-5	23
	B	3-4	22
IV	A	4-6	22
	B	2-3	18

Spojování tříd

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě. Spojování dětí se snažíme předcházet, dochází k němu pouze v situacích výjimečných nebo nezbytně nutných /v případech nepřítomnosti pedagogů, případně výrazně nízkého počtu dětí ve třídě, při omezení provozu/ a při spojování dětí na konečné třídy.

○ ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vymezení kompetencí a zodpovědnosti

Organizační řád a směrnice školy určují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců.

Škola je řízena ředitelkou školy, v její nepřítomnosti statutárním zástupcem.

Jedním z nejdůležitějších faktorů pro bezproblémový a plynulý chod školy je týmová práce všech zaměstnanců a jejich vzájemná spolupráce. Na tuto oblast se musíme zvláště zaměřit vzhledem k velkému počtu zaměstnanců tvořícího kolektiv MŠ /plnění přenesených kompetencí na zaměstnance školy/.

Pedagogické a provozní porady se konají podle plánu, je třeba do nich více zařazovat zkušenosti ze školení a četby odborné literatury a také se zaměřit na větší podíl všech pracovníků školy na spoluúčasti při řešení organizace a chodu školy, plánování akcí apod.

Kontrolní a evaluační činnost zahrnují všechny stránky chodu MŠ.

Povinnost učitelek se vzdělávat je třeba dodržovat.

Na vypracování ŠVP se podílejí všichni zaměstnanci.

Rodiče a široká veřejnost mají možnost se dovědět o veškerých aktivitách mateřské školy na webu MŠ - v dohledné době budou zprovozněny nové webové stránky školy.

Každá třída si zpracovává třídní vzdělávací program.

Učitelky zpracovávají diagnostiku a portfolio pro každé dítě.

Motivující hodnocení

Ředitelka kontroluje a hodnotí práci v souladu s danými kritérii na základě kontrol a hospitací.

Kontroly jsou plánovitě prováděny i v útvaru správním a provozním školnicí a vedoucí školního stravování i pověřenými pg. pracovníci. Výstupem z těchto kontrol je zápis předkládaný ředitelce školy.

○ **PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ**

Personální obsazení je odpovídající a ve většině zabezpečuje plynulý chod celého zařízení. Kromě tříd 2.B a 4. působí na třídách asistentky pedagoga a úvazek ředitelky doplňuje p. učitelka se zkráceným úvazkem. Ve třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek v rozsahu minimálně dvou a půl hodiny. Občasným negativem je zajištění kvalifikovaných zástupových sil za nepřítomné pedagogy.

Personální obsazení školy

- 15 plně kvalifikovaných učitelek včetně ředitelky
- 2 nekvalifikované učitelky: (od 1.9.2024 studium předškolní a mimoškolní pedagogiky, od 1.9.2022 FPE ZČU Plzeň, obor předškolní mimoškolní pedagogika)
- 5 asistentek pedagoga
- 1 vedoucí školní jídelny
- 5 zaměstnanci školní kuchyně
- 1 školnice
- 5 uklízeček
- 1 školní asistentka

Služby pedagogů jsou zajištěny tak, aby vždy byla zajištěna optimální pedagogická péče.

Další vzdělávání

Pedagogové se dále vzdělávají formou samostudia, návštěvou odborných seminářů, webinářů a kurzů akreditovaných MŠMT. Individuální osobnostní rozvoj a sebevzdělávání pedagogů je ředitelkou školy podporován a jsou k němu vytvořeny dobré podmínky. Díky zapojení školy do operačního programu Jan Amos Komenský financovaného EU mohou být finanční prostředky programu využity právě na vzdělávání všech zaměstnanců. Pedagogických i nepedagogických, a to až do 31.8.2027.

○ **ZAPOJENÍ RODIČŮ**

Rodiče vnímáme jako jedny z nejdůležitějších partnerů, kteří mají možnost se podílet na dění v mateřské škole. Snažíme se o vzájemnou důvěru, vstřícnost, respekt a porozumění.

Dovolí-li to situace, setkáváme se s nimi při společných akcích (oslava Vánoc, Den matek, Velikonoce, Závěr školního roku...). Rodiče také pomáhají s výzdobou interiéru a exteriéru MŠ. Jsou velmi kreativní a nápadití.

Prvotní a základní informace jsou rodičům předány na třídních aktivech při zahájení školního roku. O všech aktualitách v průběhu roku (aktivity týkající se školy i jednotlivých tříd) jsou informováni prostřednictvím letáků na nástěnkách v šatnách dětí. Informace jsou také zveřejňovány na webových stránkách školy, v neposlední řadě také na úřední desce školy. Učitelky předávají rodičům všechny aktuální informace prostřednictvím e-mailů, individuálními každodenními rozhovory. V novém školním roce začne naše MŠ využívat pro komunikaci s rodiči aplikaci Twigsee. Tato aplikace umožní ze strany školy informovat rodiče o aktuálním dění v MŠ, změnách, které nastanou, o akcích tříd apod. Naopak rodiče budou mít možnost přes aplikaci omlouvat své děti včas a jednoduše.

O průběhu vzdělávání jsou rodiče informováni na konzultačních hodinách třídy. Každá třída má termín a rozsah konzultačních hodin pevně stanovený, informaci o nich jsou k dispozici na nástěnce v šatnách tříd a na webových stránkách školy. Pokud je potřeba, domlouvají se učitelky s rodiči na vzájemných konzultacích dle aktuálních vzdělávacích a výchovných potřeb dětí.

O práci dětí jsou rodiče informováni na třídních nástěnkách umístěných v šatnách dětí, mají možnost nahlédnout do individuálních plánů rozvoje dětí, do portfolií dětí. Učitelky jim poskytují v případě potřeby poradenský servis. Mateřská škola velmi úzce spolupracuje s rodiči od počátku příchodu dítěte do MŠ až po jeho odchod do prvního ročníku základní školy.

Snažíme se, aby ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí i rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Adaptační program umožňuje rodičům, aby přicházeli společně se svými dětmi, hráli si s nimi a posilovali tak u nich společně s třídními učitelkami pocit bezpečí.

Po předchozí domluvě mají rodiče povolen vstup do třídy. Mají tak možnost nahlédnout na celé společenství dětí, aby získali lepší představu o chování svého dítěte v kolektivu a měli možnost srovnání s ostatními dětmi ve stejné věkové kategorii. Učitelky ohleduplně, taktně a diskrétně předávají rodičům informace o prospívání dítěte. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Rodiče jsou se Školním vzdělávacím plánem, který je veřejným dokumentem, seznámeni na třídních aktivech, taktéž jsou informováni o záměrech tvorby plánů jednotlivých tříd na daný školní rok, mohou do jejich tvorby vstupovat, přispívat do nich svými nápady a připomínkami, obohacují je. Stejně jako Školní vzdělávací program jsou vzdělávací programy tříd (TVP) dokumentem veřejným a jsou přístupné v šatnách dětí jednotlivých tříd. Kvalitní spolupráce s rodiči je trvalým cílem naší školy.

Příkladem spolupráce s rodiči jsou projekty:

Čteme dětem, O zaměstnání rodičů, Babička písnička, Moje domácí zvířátko, Ukázky práce s předškoláky, Pomoc rodičů při hodnocení školy, jarmark pro rodiče a děti, charitativní akce. Cílem všech pracovníků, včetně provozních, je vytvářet příjemné prostředí v mateřské škole a tím se podílet na bezproblémovém vstupu dětí do školy. Nabízíme rodičům volný vstup do tříd, možnost pohrát si s dětmi, shlédnout práci učitelky s dětmi ale i pohovořit s učitelkou. Do naší školy zveme i nové rodiče s dětmi na "Den otevřených dveří".

Tradicí se již staly akce pořádané pro děti a rodiče: Podzimní a jarní dílny na třídách, Vánoční posezení, Posezení s mámou a tátou, Rozloučení s předškoláky, oblíbená jsou setkání na zahradě spojená s opékáním buřtů na závěr školního roku apod.

V rámci spolupráce s ostatními organizacemi spolupracujeme:

- s dobrovolnými hasiči z Bolevce
- s městskou policií – na dopravním hřišti a při besedách v MŠ
- s městskou knihovnou
- ZČU Plzeň
- VOŠ managementu a zdravotnických studií
- vzdělávacím a rodinným centrem Andělka
- plaveckým bazénem Plzeň Lochotín
- rodinným centrem Vlnka
- Krašovská Aktivita centrum
- Techmania Science Center
- S divadlem Alfa, Dráček, Nána
- ZOO aj.
- spolupracujeme s PPP v Částkově ulici v Plzni, s Křesťanskou PPP na Jiráskově náměstí v Plzni, se speciální pedagožkou Stanislavou Švajcrovou, která v případě potřeby pořádá ve spolupráci s MŠ besedy s rodiči či provádí individuální konzultace s učitelkami, a dle potřeby s jinými specialisty poskytujícími specializované služby.

- **ORGANIZACE A PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI...aneb ...ŽÁDNÁ CESTA NENÍ ROVNÁ A NA KAŽDÉ Z CEST NAJDEME NĚJAKOU PŘEKÁŽKU, DOKÁŽEME JI VŠAK SPOLEČNĚ ZDOLAT ...**

VYHLÁŠKA 27/2016 SB.,

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, kterému v naplnění jeho vzdělávacích možností brání překážky spočívající zejména v jeho zdravotním stavu nebo životních podmínkách. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, která napomáhají k překonání překážek ve vzdělávání.

Podpůrná opatření poskytují školy a dále školská zařízení. Při uplatňování podpůrných opatření postupují školy a školská zařízení vždy v zájmu dítěte.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Důležitá je v tomto ohledu kvalifikovaná spolupráce s rodiči a následně spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, které předchází důsledná a průběžná diagnostika všech svěřených dětí, jejich individuální sledování a podpora.

Škola zatím nemá dosavadní zkušenosti s integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ani s funkcí asistenta pedagoga. Ten je pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jeho zdárný vývoj důležitým aspektem. Asistent spolupracuje s učiteli, společně vytvářejí postupy při denním vzdělávání dítěte.

Podmínkou pro přijetí asistenta pedagoga je odpovídající vzdělání odborné, případně kurz AP. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami bude škola zajišťovat s přihlédnutím na aktuální vzdělávací potřeby jednotlivých dětí a stupeň postižení.

Za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovídá ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickým personálem. Při vzdělávání dětí se SVP je nutná spolupráce pedagogů s dalšími odborníky, využívají se služby školských poradenských zařízení tak, aby se dítě s přiznanými podpůrnými opatřeními řádně vyvíjelo a škola mu ve spolupráci s těmito organizacemi pomohla postupně vyrovnat rozdíly mezi ním a vrstevníky.

Naše MŠ bude využívat spolupráce s těmito organizacemi:

- Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň, Částkova 78
- Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Plzeň, Jiráskovo náměstí 814/30, Východní Předměstí
- DIEKO, s.r.o., Víceoborové ambulantní zdravotnické zařízení, Karlovarská 1632/30a, Plzeň-logopedie - Mgr. Stanislava Švajcrová - 603 116 545
- Mgr. Lucie Vávrová, speciální pedagog

V příloze 1 jsou podrobně rozpracovány jednotlivé stupně podpůrných opatření.

○ **PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH**

CESTA, PO KTERÉ NĚKTEŘÍ Z NÁS MOHOU JÍT RYCHLEJI NEBO BĚŽET, NĚKTEŘÍ ZASE VIDÍ A SLYŠÍ, CO OSTATNÍ JEŠTĚ NEDOKÁŽÍ, NĚKTEŘÍ SE NAOPAK ZASTAVÍ A PŘEMÝŠLEJÍ...

Někdy je velmi těžké, především v rodině, identifikovat nadané dítě. Přitom **předškolní věk** je pro zjištění nadání u dítěte **zásadní**.

Hlavním cílem vzdělávání mimořádně nadaného dítěte je:

- zajistit individuální přístup (mít čas na zvědavé otázky, diskusi...)
- vyhradit pracovní místo pro jeho aktivity (klid, prostor pro kreativitu)
- zamezit vyčleňování z kolektivu
- obohatit vzdělávací obsah
- zadávat specifické úkoly, projekty

- zajistit materiální podmínky, tak aby byla pro děti práce atraktivní, zábavná a účelná. Jedná o doplnění metodického materiálu, odborné a dětské literatury, didaktických pomůcek a pomůcek pro rozvoj jemné i hrubé motoriky.

Jak správně identifikovat nadané dítě je téma, které je podrobně rozpracováno v příloze 2.

○ JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Podpora vzdělávání dětí, žáků, popř. studentů – cizinců a osob, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí, v mateřských, základních a středních, popř. vyšších odborných školách je poskytována zejména **na základě ustanovení § 20 zákona č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Možnosti podpory podle § 20 školského zákona

Žáci-cizinci mají nárok na bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků. Tuto přípravu zpravidla zajišťuje škola ve spolupráci s krajským úřadem. V souladu s § 10 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 48/2005 Sb.“), je krajský úřad povinen ve spolupráci se zřizovateli škol určit školy, ve kterých je na území kraje poskytována bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků-cizinců, kteří zde plní povinnou školní docházku. Tato příprava může být financována z finančních rezerv příslušného kraje nebo z rozvojového programu MŠMT Podpora vzdělávání cizinců ve školách.

Rozvojový program Podpora vzdělávání cizinců ve školách

Rozvojový program „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“ je určen na usnadnění integrace do českého vzdělávacího systému pro cizince v:

- mateřských školách (v povinném předškolním vzdělávání),
- základních školách a odpovídajících ročnících víceletých gymnázií.

Dotace je určena na zabezpečení výuky českého jazyka a doučování pro děti a žáky-cizince, tzn. ohodnocení nadstandartní práce pedagogů, zabezpečení školních potřeb, učebnic a učebních pomůcek potřebných pro výuku.

Na podpůrné opatření ve smyslu § 16 odst. 1 školského zákona má nárok osoba (dítě, žák nebo student), která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje jeho poskytnutí. V případě **osoby, jejímž mateřským nebo základním dorozumívacím jazykem je jiný jazyk než český**, lze identifikovat speciální vzdělávací potřeby mimo jiné i s přihlédnutím k jejímu kulturnímu prostředí a jiným životním podmínkám (včetně pobytu a vzdělávání v jinojazyčném prostředí než českém). Sama jiná státní příslušnost než česká však není důvodem podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, mají žáci s nedostatečnou znalostí nebo

neznalostí vyučovacího jazyka nárok na podpůrná opatření prvního až třetího stupně. Obecnou podmínkou pro poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně je vystavení doporučení školského poradenského zařízení podle § 16 odst. 4 věty druhé školského zákona a podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Z hlediska § 16 školského zákona není rozdíl mezi postavením žáků-cizinců s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a žáků s českým občanstvím s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Naše mateřská škola byla do tohoto rozvojového programu zapojena od školního roku 2020/2021. Pravidelně jedenkrát týdně probíhala podpora vzdělávání cizinců pro skupiny dětí předškolního věku (5-7 let) v dopoledních hodinách.

Poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním vzdělávání od 1. září 2022

S účinností od 1. září 2021 je nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách, a to vyhláškou č. 271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (s výjimkou některých ustanovení, která platí až od školního roku 2022/23).

1. Vymezení základních pojmů

Cizinec je fyzická osoba, která není občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. V případě, že má fyzická osoba dvojí občanství, z nichž jedno z nich je české, se taková osoba nepovažuje za cizince. Žáci cizinci mají v souladu s § 20 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání.

Dítě/žák s nedostatečnou znalostí češtiny může být také občan ČR, který s ohledem na odlišný mateřský jazyk v rodině nebo dlouhodobý pobyt v zahraničí neovládá dostatečně vyučovací jazyk. **Tyto děti/žáci nemají** podle stávajících právních předpisů (§ 20 školského zákona) **nárok na bezplatnou jazykovou přípravu**. Podpora je jim poskytována školami dle individuálních potřeb s možností využití podpůrných opatření podle § 16 školského zákona s ohledem na odlišné kulturní prostředí a životní podmínky. Tyto děti/žáky je možné za určitých podmínek zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu poskytovanou dětem/žákům cizincům (podrobněji dále).

Určená škola je základní škola zařazená na seznam škol pro poskytování bezplatné jazykové přípravy dle § 20 školského zákona. Jedná se vždy o školu zřízenou obcí, krajem nebo svazkem obcí.

Kmenová škola je základní škola, ve které žák plní povinnou školní docházku.

2. Cílová skupina

V případě, že se jedná o mateřskou školu s počtem **4 a více dětí-cizinců** v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání **v povinném předškolním vzdělávání**, bude zřízena skupina pro jazykovou přípravu /v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů/.

Příprava se netýká dětí cizinců s individuálním vzděláváním (§ 34b školského zákona) a dětí cizinců vzdělávaných ve zbývajících dobách (§ 34 odst. 10 školského zákona).

3. Organizace jazykové přípravy v předškolním vzdělávání

- při počtu 4 a více dětí cizinců, bude/ budou vytvořena/y skupina/y pro jazykovou přípravu /nejvyšší počet dětí ve skupině je 8/ v rozsahu jedné hodiny týdně
- v případě poklesu počtu dětí cizinců pod čtyři děti dojde k ukončení činnosti skupiny /období letních prázdnin se pro tento účel posuzuje počet dětí cizinců zapsaných k docházce do mateřské školy/
- Vzdělávání v českém jazyce bude zajištěno kmenovými učitelkami mateřské školy v dopoledních hodinách v čase od 8:15 do 8:45 a 12:45-13:15 2x týdně
- rozsah přípravy učitelka dětem nastaví s ohledem na věk dětí tak, aby pro ně nebyl příliš zatěžující
- děti budou do skupin pro jazykovou přípravu zařazovány automaticky, zákonní zástupci nemusí o zařazení žádat

4. Možnosti podpory podle § 16 školského zákona

Metodickou podporu kmenovým i určeným školám poskytují krajská centra podpory Národního pedagogického institutu ČR (www.npi.cz). Nabízí školám metodickou pomoc, vzdělávací programy, bezplatné služby adaptačních koordinátorů a tlumočnicků. Více na .

Další důležité zdroje informací jsou zejména:

<https://cizinci.npi.cz/>

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>

○ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLADŠÍCH 3 LET

Specifika výchovy a vzdělávání související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte, která je potřeba si plně uvědomovat při každodenní práci:

Dvouleté dítě:

- projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje
- poznává všemi smysly
- vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické
- neorientuje se v prostoru a čase
- žije přítomností a situacemi, které ji naplňují
- v pohybových aktivitách je méně obratné
- proti starším dětem má výrazně méně zkušeností
- rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné
- zařazení do mateřské školy je pro něj nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu
- projevuje se silnější potřebou vazby na dospělou osobu

- poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků
- vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role
- nejvíce učí nápodobou situačním učením, vlastním prožitkem, ale především hrou
- vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu
- potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Přijímání dětí ve věku od 2 do 3 let do naší mateřské školy má díky nižšímu počtu starších dětí hlásících se k předškolnímu vzdělávání zvyšující tendenci. O přijetí rozhoduje ředitelka školy na základě kritérií vydaných k zápisu do MŠ. Dvouleté dítě přijaté k předškolnímu vzdělávání je evidováno ve výkonovém výkazu jako dvouleté po celý školní rok. Každé přijaté dítě stává dítětem mateřské školy se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími.

Zařazení pedagogů do třídy nejmenších dětí věnujeme a stále budeme věnovat velkou pozornost. Učitelky mají pozitivní vztah k této věkové kategorii, jsou stabilní. Studují odbornou literaturu týkající se práce s dvouletými dětmi. Velký důraz bude kladen na jejich další sebevzdělávání v této oblasti. Překrývání učitelek trvá nejméně tři hodiny během dne.

Do MŠ jsou přijímány děti, které zvládají hygienické návyky a nepomocují se, jsou samostatné a nevyžadují zvláštní osobní péči. Přijaté děti musejí být schopny plnit požadavky RVP PV a ŠVP.

Prostředí třídy poskytuje dostatečný prostor pro hru, pohybové dovednosti i odpočinek. Je rozdělena na dvě místnosti: místnost se stolkami, které slouží ke stravování a zároveň ke hře dětí, ke skupinovým činnostem v rámci ranních her a dopoledních bloků, a místnost s kobercem pro volnou hru dětí, pohybové aktivity a mnoha činnostní aktivity v rámci dopoledních výchovně-vzdělávacích bloků. V této části se také denně rozkládají dětem lehátka k odpočinku. Přilehlé prostory slouží jako šatna a sociální zařízení, poskytující dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dětí. Přebalovací pult je umístěn v šatně. Starost o děti, které vyžadují přebalení, zajišťuje chůva s pomocí třídních učitelek, v nepřítomnosti chůvy buď zastupující chůva nebo samy třídní učitelky.

Režim dne respektuje potřeby dětí, Integrované bloky jsou průběžně přizpůsobovány aktuálním potřebám dětí, jejich schopnostem, možnostem a dovednostem.

Děti nejmladší věkové kategorie se účastní pouze vybraných akcí školy s ohledem na jejich aktuální potřeby a s přihlédnutím k jejich věku.

Třída je dostatečně vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami pro dvouleté děti. Volně přístupné hračky jsou umístěny v dostatečné výšce, přiměřené množství skříněk je uzavřeno (bezpečnost, přiměřené množství podnětů).

Vzhledem k nízkému věku dětí od dvou do tří let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní.

4) ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V MŠ

○ VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY A TŘÍD

- MŠ nyní disponuje 8 třídami s celodenním provozem
- v době od 6:00 do 7:00 hodin je v provozu jedna třída na každém pavilonu
- vždy dvě třídy umístěné nad sebou mají společný vchod
- třídy jsou propojeny vnitřní spojovací chodbou

○ VĚKOVÉ SLOŽENÍ DĚTÍ, ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO TŘÍD

- do mateřské školy jsou přijímány děti od 2 let věku do 7 let věku (při odkladu školní docházky)
- mateřská škola má 8 tříd s kapacitou 224 dětí
- podmínkou pro přijetí dítěte mladšího tří let je jeho sociální zralost a zvládnutí základních hygienických návyků
- škola se při přijímání dětí do MŠ se snaží vyjít vstříc přáním rodičů, ale přihlíží především k tomu, aby byly respektovány individuální potřeby dětí, byl zajištěn plynulý chod školy, nedocházelo k organizačním problémům
- kolektivy dětí ve třídách jsou většinou heterogenní s menším věkovým rozdílem mezi jednotlivými dětmi a v případě předškolních dětí a dětí s OŠD kolektivy homogenní
- všem nově nastoupeným dětem nabízí škola jako dlouhodobou součást koncepce školy individuální adaptační program

○ KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ

- zápisy na další školní rok se konají pravidelně v květnu, jsou vyhlašovány ředitelkou školy ve spolupráci se zřizovatelem, vždy mu předchází dny otevřených dveří
- přijímací řízení probíhá v souladu s platnými zákonnými normami, kritérii pro daný školní rok a stanovenou kapacitou školy
- děti s individuálním vzděláváním přicházejí k zápisu, písemně o něj požádají formou předepsaného formuláře podaného škole a jsou započítány do kapacity přijatých dětí. Další specifika jsou součástí ustanovení Školního řádu, který je veřejným dokumentem.

○ ZAMĚŘENÍ A CHARAKTERISTIKA TŘÍD

- naše mateřská škola již nepracuje podle žádného modelového programu, ale seznamujeme se se všemi zdroji a vybíráme si z nich něco zajímavého, tyto poznatky aplikujeme do svého vlastního programu
- postupně vkládáme do výchovně vzdělávací činnosti prvky programu Začít spolu - herní koutky, organizace činností, metody a formy práce
- třídy nejsou nijak profilované, na všech se pracuje ve stejném duchu podle ŠVP se zaměřením na všestranný rozvoj dětí, zohledňuje individualitu každého dítěte

○ ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ A PŘEKRÝVÁNÍ SLUŽEB

- je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den ve všech třídách /minimálně v rozsahu dvou a půl hodin/ kromě třídy 1. B, kde působí zástupkyně ředitelky školy
- v době od 9:00 (na některých třídách od 9:15) hodin se pedagogové výše uvedených tříd překrývají, plně se věnují dětem a jejich vzdělávání, dělí se na skupiny podle počtu nebo věku dětí, denního záměru
- překrývání učitelek ve třídě začíná v době řízených činností, učitelky jsou společně s dětmi při pobytu venku a v době oběda
- dostatečný počet pedagogů je zajištěn i při pobytech mimo areál MŠ

○ DEN V MŠ

- činnosti dětí se pravidelně střídají podle režimu dne, který není dogmatický, přizpůsobuje se individuálním potřebám dětí

6:00 – 7:00	Scházení dětí ve třídě k tomu určené na pavilónech I, II, III, IV.
7:00 – 9:00	Scházení dětí ve svých třídách, příležitosti k uplatnění spontánního pohybu a spontánní hře ve skupinách, hře v hracích koutcích, k individuální práci s dětmi, podněcování dětí k vlastní aktivitě. <u>V 8:30 se budova zamyká.</u> Lze domluvit příchod dítěte po 8:30 s ohledem na potřeby rodiny, zákonní zástupci jsou povinni včas informovat třídní učitelky o pozdějším příchodu dítěte.
8:30 – 9:00	Hygiena, průběžná svačina– dle schváleného jídelníčku.
9:00 – 9:35	Postupné dokončování započatých spontánních činností a her, jejich s prolínání řízenými činnostmi, nepřímo řízenými činnostmi, pohybovými aktivitami, didakticky zacílenými činnostmi, prožitkovým učením, a to v souladu s TVP jednotlivých tříd.
9:35 – 11:35 1. B 2. A 3. B 4. B 9:35 – 11:50 - ostatní třídy	Hygiena, příprava na pobyt venku, vedení dětí k sebeobsluze, pobyt venku, pohybové a sportovní aktivity, činnosti zaměřené na seznamování s živou a neživou přírodou. Pobyt venku bývá zkrácen nebo vynechán pouze při nepříznivých klimatických podmínkách, při vzniku smogových situací nebo při nevhodných povětrnostních podmínkách. Po příchodu z pobytu venku: převlékání dětí, hygiena před obědem.
11:50 – 12:15 12:05 – 12:30	Oběd, příprava na odpočinek dětí. Vyzvedávání dětí po obědě: - třídy, které obědvají jako první: od 12:20 hodin - třídy, které obědvají jako druhé: od 12:35 hodin V případě potřeby lze po dohodě s třídními učitelkami dohodnout jiný čas, informaci zapíše zákonný zástupce do sešitu v šatně. <i>V první polovině školního roku děti začínají NEJMLADŠÍ DĚTI ze 4. B obědvat v 11:40 hod, ve druhé polovině školního roku, nejpozději však od dubna, dodržují čas oběda jako ostatní uvedené třídy.</i>

12:10- 14:00 od 13:15 (nejpozději ve 13:30) nеспací aktivity	Odpolední spánek a relaxace je zařazena po obědě. Předčítání pohádek, poslech pohádek, hra atd. Odpočinek dětí s respektováním individuálních potřeb Nespací aktivity pro děti „nеспící“ je nabízen klidový režim spojený s prohlížením knih, plněním jednoduchých činností (rozumových, výtvarných, pracovních...).
14:10- 15:55	Odpolední svačina, činnosti a spontánní hry, tělovýchovné chvíle, tvořivé a stolní hry, předávání dětí ve svých třídách rodičům. 15:30-otevřena pouze 1 třída na pavilonu
16:00 -16:30	Převádění dětí na konečnou třídu: 1. B

5) VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ

○ CÍLE PROGRAMU NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Cesta je dlouhá... aneb dlouhodobé cíle školy

- Zajišťovat předškolní vzdělávání a výchovu dětí s přizpůsobením k vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Vhodnými formami, metodami vzdělávání vést děti k vytváření a osvojování základů klíčových kompetencí v předškolním vzdělávání dětí dosažitelných;
- umožňovat vzdělávání a rozvoj všem dětem v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb, pomáhat jim objevovat, zprostředkovávat a předávat životní zkušenosti, poznatky, prožitky a dovednosti, důležité pro současný i budoucí život a jeho rozmanité role s ohledem na jejich neopakovatelnou individualitu, potřeby, zájmy a možnosti;
- připravovat děti pro započetí systematického vzdělávání v základní škole;
- doplňovat a podporovat rodinnou výchovu, úzce spolupracovat s rodiči/zákonnými zástupci, rozvíjet partnerskou spolupráci s nimi, zapojovat je do dění školy;
- zaměřit se na oblast pedagogické diagnostiky ve spolupráci s poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci, zajistit odpovídající podporu a úroveň vzdělávání v případě speciálních potřeb dítěte, zajistit vzdělávání v oblasti společného vzdělávání, posílit kompetencí učitelů v této i dalších oblastech vzdělávání podle potřeb dětí.

Čeká nás spousta společných cest. Jaké chceme, aby byly?

- přejeme si, aby byly plné pohody, přiměřeného řádu i uvolněnosti, příjemné a pozitivní atmosféry ve třídě proto, aby k nám děti rády chodily
- přejeme si, aby byly otevřené spolupráci s rodiči, umožňovaly jejich dostatečnou informovanost, aby v nich vyvolaly zájem o dění v mateřské škole

- přejeme si, abychom vytvořili dětem krásný, útulný a funkční interiér, který svým uzpůsobením a vybavením bude rozvíjet jejich osobnost po všech stránkách a zároveň s přihlédnutím k jejich schopnostem, zájmům a dovednostem, k individualitě každého z nich...

...takovou cestu, na které nám spolu bude hezky...

○ FILOSOFIE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program naší mateřské školy, dále jen ŠVP, vychází ze závazného dokumentu, kterým je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Vlastní vize ŠVP vychází z podstaty osobnosti dítěte předškolního věku a především z teorie zakladatele mnohočetné inteligence Howarda Gardnera, amerického psychologa a specialisty v oboru kognitivní psychologie a psychologie učení. Hlavní teze této teorie spočívá v tom, že inteligence každého člověka je složitá a dynamická. Že její podstatu nevytvářejí pouze logické a jazykové dovednosti, jež se tradičně hodnotí ve školách, ale je složena z více typů inteligencí, které jsou různě vyvinuté, vzájemně spolu spolupracují a všechny jsou rovnoprávné.

A právě předškolní věk je rozhodujícím obdobím, kdy lze vhodným působením prostředí, ve kterém dítě žije, a vhodným cvičením každou inteligenci rozvinout a jednotlivé typy inteligence tak tvoří profil neopakovatelný u jiných jedinců.

Přehled jednotlivých typů inteligencí podle H. Gardnera:

**DÍKY TÉTO TEORII BY KAŽDÝ Z NÁS MĚL POCHOPIT, ŽE KAŽDÉ DÍTĚ JE JINÉ,
A ŽE ŽÁDNÉ NENÍ HORŠÍ NEBO SLABŠÍ.**

Překlad slova metoda z řečtiny znamená cesta k něčemu.

V předškolním vzdělávání je to cesta k cíli, naplnění záměru či dosažení očekávaných výstupů.

Proto celý náš ŠVP spojuje základní prvek, a tím je CESTA.

CESTA-protože dítěti je potřeba pomoci při hledání té správné, té jeho „životní“

CESTA-na jejímž začátku může využít všechnu svoji aktivitu a iniciativu

CESTA-která má ten správný směr...a přestože bude dlouhá, každý po ní může dojít do vysněného cíle

CESTA-po které žádné z dětí nepůjde samo

CESTA-na které každý zanechá své stopy

CESTA-na kterou se musí každé dítě připravit právě v MŠ

A slovo **CESTA** je také součástí názvů všech pěti integrovaných bloků, do kterých je rozčleněn náš ŠVP.

Názvy korespondují s jejich záměry. Jsou koncipovány tak, aby bylo možné zařadit do nich veškeré dění, které je spojeno s běžným životem. Tak, abychom mohly pružně reagovat na aktuální situaci v MŠ, v rodině, ve městě, ve světě. Aby bloky nebyly pro učitelky svazující a poskytly jim dostatek prostoru pro vymýšlení činností pro děti i s dětmi. Součástí každého integrovaného bloku je vždy:

- jeho stručná charakteristika
- dílčí cíle, které sleduje, tyto cíle zahrnují všechny vzdělávací oblasti /BIOLOGICKOU, PSYCHOLOGICKOU, INTERPERSONÁLNÍ, SOCIO-KULTURNÍ, ENVIRONMENTÁLNÍ/
- dílčí výstupy /zahrnující všechny vzdělávací oblasti/
- očekávané kompetence /zahrnující všechny vzdělávací oblasti/, které sledujeme a které směřují k tomu, co by mělo dítě zvládat při odchodu do základní školy
- nabídka činností /zahrnující všechny vzdělávací oblasti/, které souvisí se zaměřením integrovaného bloku

Ze ŠVP vycházejí učitelky při tvorbě Třídních vzdělávacích plánů (TVP). V rámci jednoho měsíce lze čerpat i z více integrovaných bloků, je možné, aby se vzájemně prolínaly a kombinovaly. Je ale vhodné zaměřit se na plnění činností obsažených v jednotlivých blocích do hloubky, nejen povrchně. Integrované bloky se během roku opakují, učitelky je zařazují podle aktuálních vzdělávacích potřeb dětí, podle jejich zájmů.

A co dělat, abychom na té společné cestě byli dětem dobrými učiteli...

- měli bychom se dozvědět co nejvíce o každém dítěti-jen tak lze individualizovat jejich vzdělání
- měli bychom se snažit vzdělávat děti prostřednictvím různorodých vzdělávacích metod a forem práce tak, aby pro ně aktivity byly zajímavé a nabídka činností byla pestrá do té míry, aby se mohlo realizovat každé z nich s přihlédnutím ke svým možnostem, dovednostem a schopnostem
- měli bychom neustále vývoj dětí pozorovat, neboť profil inteligence se může stále měnit
- měli bychom být kreativní
- měli bychom velkou pozornost klást na spolupráci s rodiči, abychom děti dobře poznali, ale také spolupracovat s ostatními učiteli na škole a ostatními dětmi

...jen tak můžeme vytvořit plnohodnotný profil dítěte a být pro něj dobrými učiteli.

○ **FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ NAŠEHO PROGRAMU**

- jádro vzdělávání v MŠ neleží v řízených činnostech, ale ve všem, co se děje při pobytu dítěte v MŠ
- dítě si odnáší kompetence a ne splněné úkoly!
- vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětskou zvědavost a potřebu objevovat, probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, ukázat, co všechno umí, zvládne a dokáže, nepředkládá dětem jen hotové návody, ale umožní jim hledat samostatné cesty
- učební aktivity probíhají především formou dětské hry, dětskou hru provází spontánnost, zaujetí, radost, tvořivost, fantazie, opakování a přijetí role. Volnou hru chápeme jako činnost, při které si dítě samo volí námět, záměr a chce spontánně cosi prozkoumávat, zkoušet, ověřovat, vytvářet
- hlavním principem je individuální přístup k dítěti a integrované vzdělávání v podobě integrovaných bloků, při nichž se dětem nabízí určité téma z nejrůznějších úhlů pohledu
- děti v předškolním věku vnímají skutečnost přes své city a prožitky – a právě prožitkem si dítě si lépe zapamatuje, má větší motivaci a lépe si vybavuje nové poznatky
- proto se také hlavní metodou vzdělávání v MŠ stalo činnostní, prožitkové a situační učení a je kladen důraz na kooperaci, zařazujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené
- při experimentu, pokusu vytváříme podmínky k vlastní činnosti dítěte vedoucí k ověření schopnosti, dovednosti nebo znalosti, k posílení důvěry, odvahy a objevování, odpovědnosti za svá rozhodnutí, zažití osobního úspěchu a pocitu vítězství
- úkolován je učitel – jeho hlavním úkolem je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem

ORGANIZAČNÍ FORMY

- volná, spontánní hra
- hry tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybové, didaktické
- řízená činnost (DRUHY UČENÍ: spontánní - řízené - individuální - skupinové – hromadné)
- nepřímo řízená činnost
- stravování, odpočinek a hygiena, pobyt venku
- rituály
- cvičení
- komunitní kruh - rozhovor, beseda, vyprávění, sdělování zážitků, komentování..., diskusní kruh
- hodnotící kruh
- výlety, exkurze

METODY

S ohledem na specifika předškolního věku a v závislosti na věk dětí budeme využívat tyto metody práce:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí (jsou založeny na přímých zážitcích dětí)
- Situační učení (využívání situací, které poskytují dítěti praktické ukázky životních souvislostí a tím lépe chápe jejich smysl)
- Spontánní sociální učení (založené na principu přirozené nápodoby – vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné)

○ **PLÁNOVÁNÍ, TŘÍDNÍ PLÁNY**

- TVP vychází ze ŠVP, z poznání dětí, jejich věkových a individuálních zvláštností, z podmínek jednotlivých tříd i celkové úrovně třídy, ze společných záměrů a možnosti aktivní účasti dítěte.
- Dává prostor pedagogům pro fantazii a tvořivost při volbě rámce ročního tématu, podtémat a nabídky konkrétních mnoha činnostních aktivit, sleduje zájem dětí.
- TVP i měsíční plán vytvářejí učitelé jednotlivých tříd vždy ve vzájemné spolupráci a společně s dětmi.

Obsah TVP , tvorba plánů:

1. Charakteristika třídy (naše třída) – složení třídy, specifika, popis, zaměření,
2. Organizace dne
3. Spolupráce s rodiči a jejich informovanost
4. Akce třídy
5. Nadstandardní aktivity
6. Zdravý životní styl
7. Charakteristika TVP-témata plánovaná společně

Aktivity zahrnující všechny oblasti vzdělávání- tzv. mnohačinnostní aktivity – jsou uspořádány do myšlenkových map nebo formou přehledu činností, které si každá třída tvoří podle cílů, ke kterým s dětmi směřuje, nebo podle činností, které se tematicky do daného tématu hodí.

Činnosti, vzhledem k heterogennímu uspořádání tříd, jsou plánovány s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem dětí, jsou naplánovány minimálně ve dvou stupních obtížnosti.

Děti se zapojují do činností podle svých možností, podle svých schopností a dovedností, učitelky je pouze usměrňují, dohlížejí na organizaci, pomáhají dětem v případě potřeby.

Přílohu TVP tvoří:

- metodický zásobník
- hodnotící list jako prostředek hodnocení vzdělávání jako zpětné vazby

Měsíční plán je otevřeným pracovním rámcem, nabízí možnost změn a průběžných úprav.

TVP:

- povinným třídním vzdělávacím dokumentem
- je součástí dokumentace třídy
- je otevřeným vzdělávacím dokumentem přístupným rodičům v šatnách dětí
- soulad ŠVP a TVP je předmětem kontrolní činnosti ředitelky školy

6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

„CESTY BEZPEČÍ“

aneb rostu ve dne, rostu v noci, snad to není od nemoci...

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

- Cesta bezpečí vede děti ke zdravému životnímu stylu (návyky a postoje) a vytváří povědomí o životě lidí a jeho pravidlech. Posiluje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte.
- Děti získávají důležité poznatky o lidském těle, pohybových činnostech, a věcech kolem nás. Rozvíjí dovednosti potřebné k sebeobsluze a ochraně před nebezpečím.
- Děti dostanou příležitosti k zažití pocitu zodpovědnosti za sebe i druhé, k pomoci a toleranci ke druhým, odnesou nové poznatky o lidském těle, vzniku života, uvědomění si ženské a mužské role
- Také se zaměříme na prevenci před návykovými látkami a zneužíváním jako ochranu duševního i fyzického zdraví.

HLAVNÍ ZÁMĚRY BLOKU:

- aby děti poznaly, jak důležité je získávání zdravého sebevědomí, měly poznatky o vlastním těle, uvědomovaly si vlastní emoce, zvládaly nové situace (zátěže)
- aby rozlišovaly to, co je a co není správné ve vztahu ke své osobě a svému zdraví
- abychom u dětí podporovaly tělesnou zdatnost a pohybový rozvoj
- abychom děti seznámily s tím, že ne všechno nám prospívá
- aby děti přiměřeně věku reagovaly na různé situace, které mohou v jejich životě nastat
- aby se děti seznámily i s nebezpečím, která ve světě mohou čekat
- aby prostřednictvím situací a plánovaných činností se naučily základní hygienické a společenské návyky, poznávaly samy sebe, učily se žít spolu a postupně vytvářely pravidla soužití
- abychom vzbudily zájem dětí o dění kolem sebe, aby uměly aktivně řešit situace a problémy, uměly nabídnout i přijmout pomoc
- aby děti poznaly, že domov je symbol bezpečí, pomoci a ochrany ze strany někoho většího a silnějšího, aby ve vztahu s dospělými nebylo místo pro strach
- aby se děti naučily vyjadřovat své potřeby, dokázaly požádat o pomoc a pomoc přiměřeně svým schopnostem také poskytnout

PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ RVP PV:

Z JAKÝCH

- **MOJE TĚLO** (jak vypadá, části těla, funkce, rozdíly...)

OKRUHŮ MOHOU DĚTI ZÍSKÁVAT POZNATKY:	• BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ (relaxace, prevence, poučení o správném chování) • ZDRAVÁ ABECEDA (význam pohybu a zdravé výživy, pitný režim, otužování, pohoda...) ZDRAVÍ (význam péče o čistotu a zdraví, zdraví a nemoc, lékař, nemocnice...) • DOPRAVA (bezpečnost, chodec, chování na silnici, dopravní prostředky, dopravní značky a předpisy...)
	• IZS (kde hledat pomoc, záchranáři, policie, hasiči...) • NEBEZPEČÍ I OD LIDÍ (setkání s cizími a neznámými osobami, návykové látky...) • COVID 19 (roušky, dezinfekce, omezení)
S JAKÝMI HODNOTAMI, VZTAHY, POSTOJI JE CHCEME SEZNÁMIT:	• vědět, že každá lidská aktivita přináší důsledky – kladné i záporné • dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých • poznat hodnoty spojené se zdravím • vytvořit kladný vztah k výsledkům lidské práce
JAK BUDEME PODPOROVAT ROZVOJ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI:	• dodržováním bezpečností své i kamarádů • poznávat, že dobro a zlo najdeme nejen v pohádkách • činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí • vytvářením příležitostí k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry • poznáváním lidské hodnoty - nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV:	
DÍTĚ JEHO TĚLO	• Zachovávat správné držení těla • Vědomě napodobit jednoduchý pohyb a přizpůsobit jej podle pokynu • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla • Pojmenovat části těla, některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí • Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy • Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

DÍTĚ JEHO PSYCHIKA	• Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci • Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
DÍTĚ A TENDRUHÝ	• Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
DÍTĚ A SPOLEČNOST	• Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:	
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	• umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pozná nevhodné chování • vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí • při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně • nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje • dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ	• dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí • uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

NABÍDKA ČINNOSTÍ:

- lokomoční pohybové činnosti-výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, jízda na koloběžkách, cvičení s náčiním a na nářadí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, osobního bezpečí (ztratil jsem se...)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů,
- vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho části
- smyslové a psychomotorické hry
- zdravotně zaměřené činnosti, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

„CESTY K ČLOVĚKU“

*aneb všechny cesty někam vedou,
na každé cestě můžeme něco nebo někoho potkat...*

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

- Pro každé dítě je nejdůležitější jeho domov a rodina. Dává mu pocit bezpečí, zázemí, jistoty a hlavně lásky.
- Tento blok je zaměřen na vše, co se týká citů, našeho psychického i fyzického zdraví a pohody a na oblast vztahů mezi lidmi. Děti zde povedeme k utváření vztahů k jinému dítěti či dospělému, budeme rozvíjet jejich sociální citění a povědomí o sounáležitosti s nejbližším okolím. Také se zaměříme na posilování vlastní identity dítěte a budování jeho zdravého sebevědomí.
- Při každodenních aktivitách ve třídě budeme děti učit vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

HLAVNÍ ZÁMĚRY BLOKU:

- aby děti porozuměly vztahům mezi lidmi, byly tolerantní, řešily vzniklé situace, uměly se domluvit, vzájemně si pomáhaly a spolupracovaly, uvědomovaly si citovou vazbu k rodině a k lidem kolem nás
- aby prostřednictvím situací a plánovaných činností se naučily základní hygienické a společenské návyky, poznávaly samy sebe, učily se žít spolu a postupně vytvářely pravidla soužití
- aby děti poznaly, že jsou součástí nějakého společenství, naučily se uvědomit si sám sebe, naučily se navázat kamarádské vztahy s novými dětmi
- aby děti našly místo v mateřské škole, navázaly vztah a komunikaci s učitelkami, personálem a ostatními dětmi, aby se děti naučily vyjadřovat své potřeby, dokázaly požádat o pomoc a pomoc přiměřeně svým schopnostem také poskytnout
- aby se děti naučily respektovat rozdílnost jednotlivců, věděly, že přestože jsme každý jiný, patříme k sobě
- aby poznaly, že každý z nás má své kořeny, svůj domov, odkud vychází a kam se ze svých cest vrací. Není to jen rodina, rodný dům, ale i město, země, kde žije

PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ RVP PV:

Z JAKÝCH
OKRUHŮ MOHOU
DĚTI ZÍSKÁVAT
POZNATKY:

- **RODINA – DOMOV** (členové rodiny, generace, život v rodině...)
- **KDO JSEM** (moje jméno, jaký jsem, co umím, co mě baví, co mám rád)
- **SEBEOBSLUHA** (základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky, jednoduchá obsluha a pracovní úkony)

	• ŠKOLA MATEŘSKÁ A ZÁKLADNÍ (adaptace na život ve škole, moje značka, vrstevníci a jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, seznamování se navzájem, zaměstnanci školy, návyky v základních formách chování ve styku s dospělými i s dětmi, o pravidlech chování, spolupráce, řád a dění v MŠ, prostory MŠ, školní zahrada, okolí MŠ)
S JAKÝMI HODNOTAMI, VZTAHY, POSTOJI JE CHCEME SEZNÁMIT:	• vzájemné respektování, vzájemná úcta a tolerance • co je to kamarádství, důsledky nesprávného chování • že MŠ je místem bezpečným, kde dítěti nikdo nebude ubližovat • uvědomění, že někam patřím, patříme – do rodiny, do kolektivu kamarádů, do MŠ • respektování ostatních i s jejich různými povahovými vlastnostmi • dodržování dohodnutých pravidel chování
JAK BUDEME PODPOROVAT ROZVOJ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI:	• znalostí svého jména, jména rodičů, své adresy • podílením se na vytváření pravidel soužití, poznáním uspořádání života a dne ve škole • poznáním, jak ovlivňovat svou situaci a jednat svobodně, ale také za své jednání nést odpovědnost • zvládnutím základů stolování, pitného režimu, osobní hygieny, oblékání • respektováním her s pravidly, umět zaujmout správný postoj k negativnímu chování • vytvářením příležitostí k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry • umožněním vyslovení vlastního názoru při činnostech a v různých situacích • rozvíjením si vztahů s kamarády, snahou být kamarádský, ohleduplný • respektování a dodržování pravidel vzájemné komunikace
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV:	
DÍTĚ A JEHO TĚLO	• Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky • Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	• Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině • Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování • Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

	• Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • Podílet se na organizaci hry a činnosti • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • Záměrně se soustředit a udržet pozornost • Domluvit se slovy • vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
DÍTĚ A TEN DRUHÝ	• Navazovat kontakty s dospělým • Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem • Spolupracovat s ostatními • Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • Respektovat potřeby jiného dítěte Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
DÍTĚ A SPOLEČNOST	• Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi • Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat • Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat • Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
DÍTĚA SVĚT	• Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:	
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	• ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

	• v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými • chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	• dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim • je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje • dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim • je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy • spolupodílí se na společných rozhodnutích • přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ	• chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně • váží si práce i úsilí druhých • chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

NABÍDKA ČINNOSTÍ:

- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije, rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- smyslové a psychomotorické hry
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma, užívání gest

„CESTY POZNÁNÍ“

aneb cesty nikdo nedohoní, utíkají tam a zpět, zvol si jednu a jdi po ní, brzy poznáš celý svět...

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

- Cesta za poznáním je dlouhá a nabízí spektrum rozmanitostí, které dítě předškolního věku může objevovat.
- DĚTI POZNAJÍ, ŽE NOVÉ VĚCI SE NENAUČÍ JEN VE ŠKOLE NEBO NA POČÍTAČI, ALE ŽE I PŘÍRODA A OKOLNÍ SVĚT V SOBĚ SKRÝVAJÍ HLUBOKOU A NEVYČERPATELNOU MOUDROST.
- Chceme u dětí rozvíjet poznávací zaujetí, pozornost a vnímavost, intelekt, samostatné myšlení, matematizaci a tvořivost jako nezbytné předpoklady pro úspěšný vstup do základní školy.
- Náš život neobklopuje jenom příroda, ale jsme obklopeni i výtvarným dědictvím civilizace. Lidská práce je to, co odlišilo člověka od zvířat, je prospěšná nám všem a dobré práce a jejich výsledků si musíme vážit.

Prostřednictvím situací, plánovaných činností vést děti k praktickému řešení vzniklých problémů. Záměrem je vzbudit zájem dětí o dění kolem sebe, řešit situace a problémy, umět nabídnout i přijmout pomoc, zvládat jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí

HLAVNÍ ZÁMĚRY BLOKU:

- abychom posilovaly přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
- aby si děti prostřednictvím situací a plánovaných činností osvojovaly základní pravidla komunikace, připravovaly se na budoucí role, učily se chápat změny kolem sebe, jejich příčiny
- aby se děti učily všimnout si souvislostí, experimentovat
- aby se učily poznávat tvary, barvy v přírodě, manipulovat s předměty a materiály
- aby si děti osvojily elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci
- aby děti zkoumaly, co kolem nás je, proč to tak je a jak to funguje
- aby děti podnikly výlety do minulosti i budoucnosti. A také za hranice, do světa.

PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ RVP PV:

Z JAKÝCH OKRUHŮ
MOHOU DĚTI
ZÍSKÁVAT POZNATKY:

- **ZMĚNY VĚKU ZEMĚ** (prehistorie, pravěk, pračlověk, dinosauři...)
- **NAŠE ZEMĚ** (světadíly a život na nich)
- **VŠUDE ŽIJÍ LIDÉ** (multikultura, respektování rozdílů, vzhledu, zvyků mezi lidmi, obyvatelé naší planety)
- **ZAMĚŠTNÁNÍ** (profese, povolání, druhy řemesel)

	• MATERIÁLY (vlastnosti, využití, třídění, suroviny...) • PŘEDMĚTY (barvy, velikosti, věci kolem nás a znalosti o nich) • PROSTOTOROVÉ POJMY A SOUVISLOSTI (v rovině i v prostoru, uspořádání a řazení předmětů) • POČETNÍ, ČÍSELNÉ A MATEMATICKÉ POJMY (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství... rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování) • ČASOPROSTOROVÁ ORIENTACE (časové pojmy a souvislosti (časové představy – pojem čas, teď, dnes, včera, zítra, den a noc, roční období, rok, nejstarší, nejmladší)
S JAKÝMI HODNOTAMI, VZTAHY, POSTOJÍ JE CHCEME SEZNÁMIT:	• zajímat se o odpovědi na otázky přesahující běžný lidský život - co bylo, co bude, aktivně hledat řešení • mít radost z objevování něčeho nového, vyjádřit svou představivost ve všech tvořivých činnostech upevňovat vztahy k sobě navzájem získat hodnotu vzdělávat se, podpořit zvědavost, spontaneitu
JAK BUDEME PODPOROVAT ROZVOJ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI:	• schopností rychle řešit situace • vedením k vyvinutí úsilí dokončit, co jsem započal • získáváním zájmu o nové poznatky, věci a učení • získáváním manipulačních dovedností, manipulací s různým materiálem • prožíváním radosti ze zvládnutého vlastním objevováním, pozorováním a zkoumáním svých silných a slabých stránek
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV:	
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	• Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů • Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) • Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci • Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy • Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat

	• Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit • Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně • Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí) • Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodné zformulovaných větách
DÍTĚ A SVĚT	• Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:	
KOMPETENCE K UČENÍ	• soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje • při zadané práci dokončí, co započalo
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	• známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti • postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje • spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací • hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady) využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických,

	matematických i empirických postupů • pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matem.pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit • chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné řešení je naopak výhodou • uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	• ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit • má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyk
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ	• má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně • svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

NABÍDKA ČINNOSTÍ:

- třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...
- experimenty s předměty, fyzikální a chemické pokusy, manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, audio, časopisy)
- encyklopedií a knihy s vědeckou tematikou a pokusy
- konstruktivní a grafické činnosti, hry s velkými stavebnicemi
- kooperativní hry (rozdělení rolí, cvičení organizačních dovedností...)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen; užívání piktogramů
- práce s knihou, s obrazovým materiálem, globusem, mapou
- námětové hry na různé profese
- přímé pozorování technických objektů, pozorování práce na stavbě
- získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, pošty...)
- tvorba plánů, mapy města, okolí mateřské školy
- vytváření a řešení bludiště
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, médii...)
- grafomotorické pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování, práce s přírodním i odpadovým materiálem
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a praktické činnosti, uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět

„CESTY BLÍZKÉ I DALEKÉ“

aneb zeměkoule, jak jsi hezká, tady cesta, tady stezka...

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

- Cesta přírodou je krásná a rozmanitá. Podporováním samostatného poznávání a pozorování dítěte v nejbližším přírodním okolí vzniká povědomí o okolním světě a jeho dění, o životě zvířat a také o vlivu člověka na životní prostředí.
- Děti se naučí vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, neustále se měnící – a to jak svět přírody tak i svět lidí. Poznají změny v přírodě při střídání ročních období, a že všemu vládne čas – nejen během jednoho dne, týdne, měsíce, roku, ale v souvislosti s časem se vše mění, něco zaniká, něco nové se vyvíjí.
- Děti si na změnách v přírodě budou moci uvědomit proměnlivost a nestálost přírody, její krásnou tvář, ale i tu odvrácenou, která ukazuje její živelnost a obrovskou sílu

HLAVNÍ ZÁMĚRY BLOKU

- aby si děti uvědomily, že jsou součástí přírody a života na zemi
- aby činnosti s dětmi byly zaměřeny na přírodní děje a jevy, na poznání jejich podstaty a dopad na okolní prostředí a obyvatele, kteří v něm žijí
- aby děti získaly povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí
- aby si děti si rozvíjely povědomí o životě zvířat a lidí
- aby se děti učily chápat a prožívat svět kolem sebe, probíhající změny v přírodě, odhalovaly jejich příčiny a souvislosti, aby se děti naučily přijímat změnu a aktivně se s ní vyrovnávaly
- abychom rozvíjely vnímavost dětí k přírodním dějům v závislosti na ročním období
- aby se děti učily pozorovat přírodní jevy v souvislosti s jednotlivými ročními obdobími a chápaly časový sled ročních období
- aby děti poznaly význam všech součástí přírodního řetězce (i malý živočich má nezastupitelnou roli)
- aby se děti naučily soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat změny v přírodě, které se dějí kolem nich

PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ RVP PV:

Z JAKÝCH OKRUHŮ
MOHOU DĚTI
ZÍSKÁVAT POZNATKY:

- **POČASÍ** (přírodní jevy a děje, změny počasí, vliv na člověka...)
- **PŘÍRODNÍ ŽIVLY** a jejich dopad na planetu (voda, země, vzduch, slunce, přírodní katastrofy)
- **ROČNÍ DOBY** (střídání, charakteristické znaky, změny v přírodě)

	• ZVÍŘECÍ ŘÍŠE x MLÁĎATA • ZVÍŘATA DOMÁCÍ • ZVÍŘATA VOLNĚ ŽIJÍCÍ – lesní, vodní, ptáci, hmyz apod. • ZVÍŘATA CIZOKRAJNÁ – ZOO • STROMY, KVĚTINY, PLODY • PŘÍRODNINY, NEŽIVÁ PŘÍRODA
S JAKÝMI HODNOTAMI, VZTAHY, POSTOJI JE CHCEME SEZNÁMIT:	• umět dávat si věci do souvislostí • osvojovat si poznatky o proměnách v přírodě • vnímat, jak je svět přírody i svět lidí rozmanitý a pozoruhodný • chránit přírodu a vše živé • chovat se tak, aby se nepoškodilo okolní prostředí • uvědomit si, že jsme odpovědní za své chování vůči druhým, přírodě, ale i vůči sobě
JAK BUDEME PODPOROVAT ROZVOJ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI:	• poznáním, že není jedno, v jakém prostředí žijeme • chováním se tak, aby se nepoškodilo okolní prostředí • poznáním, každá lidská aktivita přináší důsledky
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV:	
DÍTĚ A JEHO TĚLO	• zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
DÍTĚ JEHO PSYCHIKA	• zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
DÍTĚ A SPOLEČNOST	• zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
DÍTĚ A SVĚT	• osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním

	i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:	
KOMPETENCE K UČENÍ	• má elementární poznatky o světě přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ	• ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit • zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje • je otevřený aktuálnímu dění • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

NABÍDKA ČINNOSTÍ:

- aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání prostředí - rodina ve světě zvířat
- jednoduché pracovní činnosti, pokusy a pozorování
- zpracování různých materiálů (plast, korek, drátky...)
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru

„CESTY RADOSTI“

*aneb štěstí chodí z města k městu, nevynechá žádnou cestu,
kde jsou lidé laskaví, tam se štěstí zastaví ...*

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

- DĚTI POZNAJÍ, ŽE TY NEJVĚTŠÍ DARY V ŽIVOTĚ SI NEKOUPÍME ZA PENÍZE A ŽE NEJVĚTŠÍ RADOST DĚLAJÍ I TY NEJOBYČEJNĚJŠÍ VĚCI KOLEM NÁS, KTERÉ ČASTO ZAPOMÍNÁME VNÍMAT. A ŽE DÁRKEM NEMUSÍ BÝT JEN HRAČKA Z OBCHODU.
- Povedeme děti, aby uměly nabídnout ale i přijmout pomoc, aby vnímaly rozdíl mezi dárcem a obdarovaným a poznaly, že ne vše kolem nich je samozřejmost.
- Aby poznaly, že nejen hmotnými dary, ale především láskou a porozuměním se dělá radost.
- Podpoříme rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílíme citové vztahy ke svým nejbližším.
- Přirozeným způsobem a na základě prožitků se děti seznámí s tradicemi a zvyky,

HLAVNÍ ZÁMĚRY BLOKU:

- abychom vzbudily zájem dětí o dění kolem sebe, aby uměly aktivně řešit situace a problémy, uměly nabídnout i přijmout pomoc, zvládaly jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí
- aby si děti si uvědomily přínos přírodních produktů a vůbec přírody pro život a zdraví člověka
- aby získaly povědomí o lidech z různých společenství a o okolním světě
- aby se děti učily vyjadřovat prostřednictvím výtvarných, hudebních a hudebně pohybových činností
- aby si děti osvojily vlastnosti, jako je zvědavost, úcta, umění oceňovat ostatní a pocit sounáležitosti s nejbližším okolím
- aby si děti všímaly všeho krásného, co kolem nás je, zprostředkujeme zkušenost prožitku z tvorby něčeho krásného i pocit sounáležitosti při ocenění práce toho druhého
- společně oslavíme různé svátky a seznámíme se s tradicemi předávanými z generace na generaci a tak jim porozumí a získají úctu k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové.

PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ RVP PV:

Z JAKÝCH OKRUHŮ
MOHOU DĚTI
ZÍSKÁVAT POZNATKY:

- **OSLAVY A SVÁTKY V PRŮBĚHU KALENDÁŘNÍHO ROKU např.** (DEN ZVÍŘAT – 4.10., DEN VÝŽIVY – 16.10., DEN STROMŮ – 20.10., DEN LESŮ – 21.3.DEN VODY – 22.3., DEN PTACTVA – 1.4., DEN ZEMĚ – 22.4., DEN SLUNCE – 3.5.DEN KVĚTŮ – 21.6. ...)
- **TRADICE A ZVYKY**
- **SVATOMARTINSKÉ OSLAVY, MIKULÁŠ**
- **ADVENT A VÁNOCE, NOVÝ ROK, TŘI KRÁLOVÉ**

	• MASOPUST, KARNEVAL • VYNÁŠENÍ MORENY A VÍTÁNÍ JARA • VELIKONOCE, ČARODEJNICE • SVÁTEK MATEK • MDD • OSLAVY SVÁTKŮ A NAROZENIN DĚTÍ • LOUČENÍ PŘEDŠKOLÁKŮ se školkou
S JAKÝMI HODNOTAMI, VZTAHY, POSTOJI JE CHCEME SEZNÁMIT:	• spoluvytvářet prostředí pohody • prohlubovat estetické vnímání, co se kolem děje • pohoda svátečních chvilí, oprostít se od sobectví, těšit se ze společných zážitků • radost z přípravy dárků a oslav pro rodiče, učit se přijímat, ale i obdarovávat • seznámit se s hodnotami kulturního dědictví, života a tradic naší země
JAK BUDEME PODPOROVAT ROZVOJ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI:	• posilováním sebevědomí poznáváním vlastních schopností • prožíváním a projevováním, co cítím, zbavit se ostychu, překonávat stud • pracováním na základě citového prožitku • uplatněním vlastní ho vkusu a fantazie při výzdobě třídy • hodnocením charakteristické vlastnosti hrdinů z pohádkových příběhů, vnímáním moudrosti, kterou čerpáme z pohádek • dle dětských možností předáváním kulturního dědictví, jeho hodnoty, tradic a jazyka
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV:	
DÍTĚ A JEHO TĚLO	• Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem, rytmem a hudbou • Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	• Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit • Porozumět slyšenému • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film • Prožívat radost ze zvládnutého a poznání

	• Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení) • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení • Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování • Zachytit a vyjádřit své prožitky • Sledovat a vyprávět příběh, pohádku • Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
DÍTĚ A SPOLEČNOST	• Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
DÍTĚ A SVĚT	• Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:	
KOMPETENCE K UČENÍ	• má elementární poznatky o světě lidí, kultury • orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije • dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých • dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	• dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod. • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
KOMPETENCE ČINNOSTNÍ	• dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

A OBČANSKÉ	• odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
NABÍDKA ČINNOSTÍ: • činnosti vyvolávající veselí a pohodu, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písňím, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd. • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, vyprávění toho, co dítě vidělo nebo slyšelo • práce s knihou, návštěva knihovny, výstavy ilustrací, pohádkového představení • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry • společné rozhovory, diskuse, individuální a skupinová konverzace • přednes, recitace, dramatizace, zpěv - vztahujících se k určitému svátku či tradici • přípravy a realizace společenských zábav a slavností, akcí pro děti, pro děti a rodiče • výroba či příprava typického artefaktu (vánoční stromeček, ozdoba, pomlázka...) • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové..) • vytvoření představy o okolnostech vzniku lidového zvyku či tradice	

7) EVALUACE

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
DĚTI	pozorování, rozhovor autoevaluace	průběžně dle potřeby krátký zápis výraznějších změn v oblasti vých. – vzděl., v oblasti chování dítěte	třídní učitelky	hodnocení pozorování, stanovení kroků vedoucích ke zkvalitnění vzdělávání
DIAGNOSTIKA DĚTI	pozorování písemné záznamy rozhovor	- 2x ročně do 30.11. do 31.5.	třídní učitelky	písemné záznamy o rozvoji dítěte
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ VE TŘÍDĚ	pozorování rozhovory	2x ročně do 31.1. do 30.6.	třídní učitelky	pololetní hodnocení výchovně vzdělávací úrovně dětí ve třídě
TVP PV EVALUACE IB IVP PLPP	rozhovory písemné záznamy	denní týdenní po ukončení IB IVP 2x ročně PLPP 1x za 3 měsíce	třídní učitelky	denní, týdenní hodnocení vých. -vzděl. práce záznam po ukončení té integrovaného bloku
SOULAD TVP -ŠVP PV -RVP PV	rozhovor, diskuse, hospitace, konzultace	konec šk. roku	řed. školy, učitelky	zpráva
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	dotazník pro učitelky	konec šk. roku	řed. školy zástupkyně ředitelky	zpráva
MŠ věcné podmínky životospráva psychosoc. podmínky organizace řízení MŠ personální podmínky vzdělávací proces	hospitace rozhovory dotazník rodičům	konec šk. roku pedagogická rada	řed. školy zástupkyně ředitelky	vyhodnocení dotazníků zápis

Rodiče	dotazník pro zákonné zástupce rozhovory konzultace	konec šk. roku dle potřeby	řed. školy zástupce řed.	vyhodnocení dotazníků
zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	hospitace vzájemné hospitace	průběžně dle plánu hospitace	řed. školy zástupce řed. učitelky	zápis z hospitace
kvalita práce učitelů	autoevaluační	pololetně do 31.1. do 30.6.	řed. školy zástupce řed.	zápis z pedagogické rady
kvalita práce nepedagogických zaměstnanců	autoevaluační	Pololetně do 31.1. do 30.6.	řed. školy zástupce řed.	zápis z provozní porady
DVPP	průběžné záznamy	pololetně do 31.1. do 30.6.	pověřená učitelka řed. školy	přehled celoročního DVPP
spolupráce s ostatními org.	rozhovory	průběžně	řed. školy zástupce řed.	webové stránky, fotografie
ekonom. podmínky	rozbory, plány	2x ročně	řed. školy	rozbory hospodaření

Stupně podpůrných opatření

I. STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ – PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY - PLPP

Podpůrná opatření **prvního stupně** poskytuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení formou plánu pedagogické podpory (PLPP).

Toto opatření je bez normované finanční náročnosti.

Celkový pohled na tento stupeň opatření:

- charakter obtíží takový, že postačuje minimální úprava forem a metod vzdělávání, běžných i individuálních a pedagogických postupů, zaměřením na „slabší“ stránky ve vzdělávání žáka/dítěte a jejich posilování a rozvíjení a upevňování.

možné projevy u dítěte:

- výrazně pomalejší tempo práce
- potíže v úchopu a držení tužky
- potíže s jemnou hrubou motorikou, drobné problémy s motorickou obratností
- potíže s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností a dovedností reprodukovat a zapamatování si instrukcí aj.
- potíže v koncentraci pozornosti

Na základě průběžné diagnostiky žáka/dítěte, oznámí učitelé potřebu vytvoření PLPP I. stupně ředitelce školy. S vytvořením PLPP seznámí učitelé zák. zástupce.

Postup školy:

- neodkladně nejpozději do 3 měsíců od nástupu dítěte
- diagnostika, identifikace speciálních potřeb dítěte tř. učitelkami, informování ŘŠ
- navržení podpůrných opatření v 1. stupni podpory – zpracování PLPP, seznámení rodičů s jeho podobou - nutná domluva schůzky, jejího přesného termínu
- realizace podpůrných opatření v 1. stupni
- vyhodnocení PLPP – po 3. měsících

Sestavení PLPP učitelkami s podpisem rodičů má vždy písemnou podobu, je součástí matriky dítěte.

Pokud po vyhodnocení PLPP (po 3. měsících pedagogické podpory) nenastane posun nebo se obtíže u dítěte zhoršují, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte návštěvu školského poradenského zařízení: pedagogicko-psychologickou poradnu (PPP), speciální centrum (SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyššího stupně.

Návštěva školského poradenského zařízení je pro rodiče doporučením.

II. – V. STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ - INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)

Na základě zprávy z vyšetření školského poradenského zařízení (ŠPZ) nebo SPC

V některých případech i s normovanou finanční náročností – zajištění asistenta pedagoga, kompenzačních pomůcek.

Celkový pohled na tento stupeň opatření:

- individuální vzdělávací plán (IVP) je podpůrným opatřením sám o sobě a zároveň nastavuje další podpůrná opatření, popisuje jejich vzájemné doplňování
- zpracovává se pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření v případě, že tak rozhodne školské poradenské zařízení (ŠPZ)
- mateřská škola tedy nezpracovává IVP automaticky všem dětem ze druhého a vyššího stupně PO, ale jen těm, které mají toto opatření stanoveno poradenským zařízením
- forma plánu je standardizovaná a závazná, formulář IVP je součástí vyhlášky, musí být tedy v dané podobě používán

Plán obsahuje mimo jiné následující položky:

- Cíle plánu
- Metody výuky
- Úpravy obsahu vzdělávání
- Úprava očekávaných výstupů vzdělávání
- Organizace vzdělávání
- Způsob zadávání a plnění úkolů
- Způsob ověřování vědomostí a dovedností žáka
- Hodnocení žáka

Postup školy:

- o IVP je zpracován školou bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte
- o zpracují oba učitelé dané třídy, kteří s IPV pracují, s podporou ŘŠ
- o může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka-má písemnou podobu
- o IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP), naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně
- o podpůrná opatření se realizují na základě písemného souhlasu rodičů.
- o škola odesílá 1 kopii poradenskému zařízení.
- o na třídě podle něj pracují tř. učitelé.

Podkladem a výchozím dokumentem pro zpracování IVP je:

- o doporučení ŠPZ, SPC – zpráva
- o žádost zákonného zástupce žáka:

Zákonný zástupce musí požádat o zpracování IVP.

Ředitel školy musí vyhotovit rozhodnutí o povolení vzdělávání podle IVP.

Ve formuláři IVP se uvádí datum tohoto rozhodnutí a zdůvodnění.

Na formuláři IVP není vymezené místo pro podpis ředitele, není tedy jeho povinnou součástí.

Škola je povinna na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení IVP žákovi s přiznanými podpůrnými opatřeními vypracovat.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.

Výše uvedené postupy musí být učiteli dodržovány a záznam o jeho zpracování uvedeno v Záznamech o dětech pouze informačně.

Pokud rodič opakovaně spolupráci a nabízenou pomoc vyšetření ŠPZ nebo SPC odmítne, a to i přesto, že u dítěte je nezbytně nutné využití podpůrných opatření, využívá škola následující postup:

- snaha o vysvětlení potřeby dítěte rodičům a dohoda školy, zák. zástupců s poradenským zařízením;
- vyhledání pomoci orgánu sociálně právní ochrany dětí /OSPOD/ jako mezní formy.

Veškerá podpůrná opatření jsou bezplatná.

PLPP a IVP jsou v případě potřeby vypracovány také pro děti s odlišným mateřským jazykem

Novela školského zákona upravuje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, do této skupiny patří i děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Mají tedy nárok na systém podpory členěný do pěti stupňů.

JAK POZNAT NADANÉ DÍTĚ?

Každé dítě je individuální osobnost... a to platí o všech dětech. Samozřejmě i o těch, které dosahují v určité poznávací (jsou patrné většinou na první pohled či při jakýchkoli sportovních aktivitách.

V poznávací (kognitivní) oblasti jsou typickými projevy především:

○ BOHATÁ SLOVNÍ ZÁSoba

- rozšiřování slovní zásoby už od 1. roku života, používání složitějších větných spojení, užívání přivlastňovacích zájmen, což souvisí s uvědomováním si vlastní osobnosti
- přesné, správné vyjadřování, používání cizích slov, což je odrazem rozvinuté sluchové a zrakové paměti
- projev rozvinutého myšlení v řečovém projevu u batolecích dětí-děti si uvědomují, že věc, kterou nevidí, přesto existuje, ptají se na ni, hovoří o ni, i když ji nevidí

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- paradoxně právě rozvinutá řeč, bohatá zásoba a způsob vyjadřování, může být „kamenem úrazu“ při komunikaci s ostatními vrstevníky, pro které bývá **ještě velmi nesrozumitelná**

○ DĚTI JSOU NÁRUŽIVÝMI ČTENÁŘI, ŘADA Z NICH UMÍ ČÍST UŽ OD RANÉ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

- zájem o čísla a písmena od 10. měsíce, okolo 4. roku již schopnost čtení

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- rodiče, kteří nejsou obeznámeni s touto skutečností, někdy vědomě brzdí tento vývoj, „aby se dítě později nenudilo ve škole“. Tento postoj ale nemá žádný smysl. Naopak, je to cesta proti přirozenému individuálnímu tempu vývoje takového dítěte
- je ale důležité, aby psaní a čtení těchto „malých čtenářů“ nesklouzlo k samoučelnému opisování čísel a ke čtení telefonních seznamů

○ DĚTI MAJÍ TOUHU VĚDĚT, JAK VĚCI FUNGUJÍ, MAJÍ ŘADU ZÁJMŮ NEBO JEN NĚKOLIK ZÁKLADNÍCH, KTERÉ JSOU SCHOPNI DO HLOUBKY ZPRACOVÁVAT POSTUPNĚ STŘÍDAT

- touha číst encyklopedie, zájem o to, jak vznikl vesmír, jak funguje elektřina, touha vědět, jak vznikl svět, jak zanikli dinosauři, co jsou to meteority, uvažování o smyslu života
- preference jiných hraček, a to již od útlého, batolecího-předškolního věku: knížky, atlasy, šachy, počítač....

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- pro řadu rodičů je chování takových dětí nepochopitelné, neodpovídá totiž žádným vývojovým normám, které vyplývají z vývojové psychologie, a proto si často nevědí rady, jak a zda vůbec tyto děti dále rozvíjet

○ DĚTI JSOU SCHOPNY SPOJOVAT ZDÁNlivĚ NESOUVISEJÍ VĚCI DO SMYSLUPLNÉHO CELKU

- schopnost se projevuje různými způsoby: vytváření a konstruování zajímavých staveb, příprava experimentů z předmětů a stavebnic x komponování složitých a zajímavých slov a slovních spojení, vytváření vlastních příběhů, teorií
- děti s touto schopností mají velký **smysl pro humor**

○ **DĚTI JSOU RÁDY S DOSPĚLÝMI LIDMI NEBO STARŠÍMI KAMARÁDY**

- odlišné zájmy jsou příčinou hledání kamarádů mezi staršími dětmi nebo dospělými
- nacházejí kamarády spíše ve věkově různorodých zájmových kroužcích, někdy i mezi vedoucími těchto zájmových činností

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- některým dětem se ale odpovídajícího kamaráda nepodaří najít vůbec a jsou uzavřeny doma u počítače nebo u knížek
- toto řešení je „řešením“ jen dočasným a částečným, neumožňuje totiž rozvoj důležitých sociálních dovedností, které si musí každý z nás do určité míry nacvičit
- každý rodič by proto měl pomáhat takovému dítěti navazovat sociální vztahy s kamarády-nemusí jich být mnoho, stačí jeden či dva, kteří zprostředkují běžný kontakt s dětskou populací

○ **DĚTI JSOU VELICE DYCHTIVÉ PO ZÍSKÁVÁNÍ NOVÝCH INFORMACÍ**

- přibližně od dvou let věku dítěte začíná etapa nekončících zvědavých otázek, neúnavného dotazování se jak, proč, kdy....

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- děti mohou být velmi nesprávně hodnoceni jako příliš „filozofující“

○ **DĚTI MAJÍ VÝBORNOU SCHOPNOST KONCENTRACE POZORNOSTI**

- vynikající schopnost dlouhodobé koncentrace pozornosti, soustředění, a to již od velmi útlého věku nejen v oblastech svých zájmů
- nevyhovující je pro tyto děti časté střídání činností
- udržení dobré pozornosti i k několika různým podnětům a s tím související schopnost zapamatování tří, čtyř úkolů, jejich operativní, postupné a velmi důkladné řešení
- skutečné a hluboké vnoření do problému-v psychologii se tento stav nazývá „stavem plynutí“(flow)

NA CO JE POTŘEBA DÁT SI POZOR:

- tomuto typu nadaných dětí (někdy je označujeme jako badatelé) vadí, když nemohou úkol skutečně dobře a dokonale promyslet a dokončit a když vnějším zásahem musí přejít ke zcela jiné činnosti – mohou se proto bouřit, protestovat a rázně dávat najevo svůj nesouhlas
- učitelé si často stěžují, že takovému dítěti všechno dlouho trvá, protože si potřebuje ještě „některé věci promyslet“.
- rodiče zase dobře vědí, co to znamená přimět takové dítě, řešící zrovna „fyzikální záhadu“ k procházce v parku
- všechny výše uvedené okolnosti jsou důvody, proč mohou být některými rodiči a učiteli hodnoceny jako příliš perfekcionistické a nepřízpůsobivé

KDY A PROČ JE NEOBTÍŽNĚJŠÍ IDENTIFIKOVAT NADANÉ DÍTĚ?

KDY?

- tehdy, když je téměř nemožné identifikovat ho pouze na základě pozorovatelného chování
- jedná se např. o děti s poruchou učení, děti s poruchou chování, děti školsky neprospívající apod.,

PROČ?

- jejich skutečné schopnosti bývají maskovány a kompenzovány zmíněným více či méně závažným handicapem

CO DĚLÁME PRO TO, ABYCHOM TYTO NADANÉ DĚTI DOKÁZALY IDENTIFIKOVAT?"

Základem je nutná cílená psychologická diagnostika a školní opatření, jedině tak je možná odpovídající náprava handicapu a optimální rozvoj schopností. Všechny učitelky v mateřské škole během výchovně vzdělávací činnosti proto nadané děti aktivně vyhledávají:

- o cílené i nahodilé pozorování dětí
- o sledování jejich způsobu provádění běžných denních činností či řešení zadaných úkolů
- o při rozhovoru s dětmi
- o rozbořem kreseb apod.

Učitelky u dětí zaznamenávají dílčí výstupy a konzultují s rodiči komplexní závěry, navrhuji rodičům individuální vyšetření u specialisty. Pokud se talent potvrdí, specialista doporučí návod, jak s dítětem pracovat.

Práce s nadanými dětmi je velmi specifická, protože tyto děti mohou a nemusí mít vyšší IQ.

Učitelky pro nadané děti připravují jiné úkoly než pro ostatní děti, takové, při kterých mohou využít svou kreativitu a mimořádné schopnosti.

Každé dítě v MŠ má portfolio, kde se zaznamenávají jeho pokroky.

Pokud ředitel školy na žádost zákonných zástupců žáka rozhodne, že nadaný žák bude vzděláván podle IVP, stává se IVP závazným dokumentem.

IVP musí být vypracován po nástupu mimořádně nadaného žáka do školy, nejpozději však do 3 měsíců po zjištění jeho mimořádného nadání (IVP pro nadaného žáka je studijní program zohledňující speciální vzdělávací potřeby konkrétního nadaného žáka, vychází z aktuální úrovně schopností, znalostí a dovedností žáka a směřuje k jejich dalšímu komplexnímu rozvoji, je součástí dokumentace žáka)

Cílem není dítě přetěžovat, ale rozvíjet jeho talent v konkrétní oblasti a

.....najít pro něj tu nejlepší, tudíž tu správnou, cestu.....